

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok vis- Előfizetések és hirdetések o
 szaadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők

Szent Péter és Pál napja: békemisék napja.

A pápa szózata.

Öszentsége gyönyörű szózatot irt, amelyben június 29 én imát rendel el a béke kikönyörgéseért. A Motu proprio szövege így hangzik:

Nemsokára vége lesz a negyedik háborus esztendőnek is azóta, hogy rövid idővel a világraszóló európai háboru megkezdése után esüggeden átvettük a pápai méltóság terhét. A háboru borzalmi ezen idő alatt egyre növekedtek, ahelyett, hogy megfogyatkoztak volna. A borzalmas és egyre magasabbra tornyosuló bajok láttára egy pillanatra sem szünt meg atyai szívünk sajtása. Mi valóban éreztük az események tragikus következményeit, de nemcsak éreztük az egész világ fájalmát, hanem egyszersmind meg is tettünk mindent, ami csak módunkban volt és ilyképpen nemcsak apostoli kötelességünket teljesítettük, hanem a keresztény karitás parancsait is.

A mi helyzetünk most már tökéletesen hasonlít Josafát királynak helyzetéhez, aki a legnagyobb szorongatás idején így kiáltott fel: Uram, atyáink Istene, Te vagy a menyország Istene, minden királyságok és nemzetek Ura, az erő és a hatalom a Te kezében van és senki sem szállhat Veled szembe. Hozzád emeljük fel szavunkat a szorongatás óráiban. Te meghallgatsz bennünket és megmentesz bennünket. *Uram, Te vagy a mi végső menedékünk.* Ezért Isten kezébe adjuk magunkat, aki az emberek szívét és az események folyását irányítja. *Csak tőle várhatjuk e szörnyű csapás megszűnését.*

Ő fogja megajándékozni e feldúlt világot az ő békéjével és így ismét helyreállítja az emberek között a szeretet és az igazságosság uralmát. Ezért mindenekelőtt ki kell engesztelnünk az Isten haragját, amelyet nagy romlottságunkkal és számtalan hibánkkal vontunk magunkra. Az alázatos és könyörgő imádságnak igen nagy hatása lesz, ha kitartóan és bizalommal végezzük el. A mise szent áldozata azonban még hatásosabb, ha magunk felé akarjuk fordítani Isten kegyelmét, mivel ilyképpen neki hozunk áldozatot, aki önmagát áldozta fel mindnyájunk megváltásaért és aki örökké él, hogy örökké pártfogónk lehessen.

Az egyháznak joga van hozzá, hogy hagyja minden lelkipásztornak, mondjon misét bizonyos napokon a keresztény nép lelki szükségletére. Az egyház, a részvét anyja, ezeken a napokon az isteni irgalmasságot fogja kérni szorongatott helyzetben levő gyer-

mekeinek. Mi szükségesebb most, mint hogy a testvériesség és a nyugalom ismét helyreálljon a népek között?

Ezért rendkívül fontosnak tartjuk, hogy meghagyjuk minden papnak, hogy *velünk egyidőben* mondjon ilyen ünnepi misétet. — Megparancsoljuk ezzel a Motu proprioal, hogy 29-én, *Szent-Péter és Pál, a kereszténység oltalmazóinak ünnepén minden pap mondjon misét a népek tömegeinek és az említett módon ünnepelje a szent áldozatot.*

A Motu Proprio hátralevő néhány sora a papságnak szóló utasítást foglalja magában.

Kettős vagy hármas szövetség?

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, május 14.

Most, mikor Magyarország és Ausztria megújítják és kimélyítik eddigi, békében és háboruban kitünően bevált szövetségüket Németországgal, a magyar politika felelős vezetőinek kötelességük arról gondoskodni, hogy a megújított szövetségben Magyarország államiságához és a háboruban hozott áldozataihoz méltó helyet foglaljon el. Nem szabad Magyarországnak tovább is Ausztria árnyékában meghúzódni.

Régen hármasszövetségnek nevezték azt az alakulatot, melyben négy állam volt: Magyarország, Németország, Olaszország és Ausztria; pedig ennek helyes elnevezése négyes szövetség lett volna. Csak uralkodó volt benne három, de állam: négy. Most három állam szövetezik, de a szövetséget kettőnek nevezik. Talán az osztrákok kedvéért a számtan is más lett már?

Nem egyszerű elnevezésről, cifra címről van itt szó, hanem olyan szövetségnek olyan megjelöléséről, amely a valóságnak megfelelően. A háboru megmutatta Magyarország erejét és kényszerítő szükségé tette, hogy Deák alkotását, a kiegyezést egészen meg-töltsük reális tartalommal. Magyarország államiságának teljessé kell lenni. A háboru következtében megtörtént az, a mire csak öt év előtt gondolni sem mertünk: kormány-programmá lett a magyar hadsereg. Már a megvalósulás stádiumában is volna, ha egy lármás kisebbségnek nem lenne fontosabb a tót, rác és oláh választók milliós szaporítása a hadsereg megmagyarosításánál. Akkora kitartással, mint a minővel az általános titkosat sürgetik bizonyos körök, a magyar hadsereget régen törvénybe lehetett volna iktatni.

Gazdasági téren is dolgoznunk kellene a magyar államiság kiépítésén. Egy volt miniszter, Teleszky János hangoztatja immár nyíltan, hogy pénzünk elértéktelenedésében jórésztük van az osztrákoknak, akik korlátlanul vették igénybe a közös banknál a hitelt. Az Ausztria számára nyomott bankók nyomorították meg a pénzt nálunk is és nö-

velték a drágaságot nálunk is. Ha önálló bankunk lenne, ez be nem következhetett volna. Vegyük azt is figyelembe, hogy ma Magyarország óriási mennyiségű terményt visz ki Ausztriába, aminek ellenében behozatalunk aránylag csekély. Ha tehát külön valutánk volna, a magyar valuta sokkal jobb lenne az osztráknál s a drágaság is elviselhetőbb volna nálunk. Ez a körülmény önként megérleli az önálló magyar nemzeti bank gondolatát.

Mikor Németországgal szorosabb kapcsolatba lépünk, feltétlenül eszünkbe kell jutnia, hogy mennyivel nagyobb sullyal érvényesíthetnők nemzeti érdekeinket, ha a (csehmentes) magyar hadsereggel és szilárd magyar gazdasági viszonyokkal foglalhatnánk benne helyet. A kis Bajorország, a német birodalomnak egy része, királyával és külügyminiszterével vesz részt a tárgyalásokon. Ott van IV. Károly, a magyar király és gróf Burián, a magyar külügyminiszter is. Bizalommal tekintünk rájuk, de itthon is meg kell tennünk mindent, hogy a magyar király valóban erős és egységes Magyarországot érezzen maga mögött.

Most lesz az egykor úgynevezett hármasszövetség csakugyan „hármassá”. Politikusaink juttassák ezt kifejezésre az elnevezésben, a diplomáciai okiratokban, mi pedig töltsük meg a jogi formát léttel, tartalommal, az egységes, életerős, összetartó Magyarországgal.

*

Valaki tréfából azt mondotta, hogy a németek tehetnének egy szivességet: elvállalhatnák, hogy 10 évre Csehország porosz kormányzat alatt álljon. Tréfa, de lehetne kissé emlegetni a tervet, mikor a csehek tiltakozni mernek a megújított szövetség ellen.

A megostromolt cipőkereskedések.

Életbelépnek a cipőjegyek.

Ma lép életbe a cipőjegy rendszer. — Majdnem négy évig vártak, míg a cipőkereskedők kizsarolják az így is százféle csapástól sujtott közönséget.

Mikor maximálták a cipőárakat, elfelejtett a kormány egyben arról is intézkedni, hogy a cipész kisiparosok is hozzájuthassanak maximált áron a fej- és talpbőröz és más anyaghoz. De ehelyett a bőrök lelketlen uzsorások és a lánckereskedő hiénák kezében bőven volt, akik a legszemérmertlenebb módon üzérkedtek a bőrrrel s százezreket és milliókat harácsoltak össze a közönség zsebéből. Így azután a cipész iparosok is tízszeres árért tudtak csak bőrhöz jutni s tízszeres áron készítettek csak cipőket.

A cipőkereskedők még jobban kihasználják a közönség szorult helyzetét s a maximális árakat előíró rendeleteket kijátszva, hihetetlenül magas uzsora áron 200—300

koronáért sózták a közönség nyakába a cipőket.

Most jött a cipőjegy-rendelet, amely segíteni iparkodik azon az állapoton, amely egyrészt a kormány hanyagsága, másrészt a cipőkereskedők lelkiismeretlen kapzsisága folytán zúdult a közönség nyakába.

Ez a rendelet azonban már aligha segít a bajokon s legfeljebb azt eredményezi, hogy meggazdagodott s méltóságos és nagyságos protekcióval felmentett cipőkereskedőknél egyszerűen eltűnik minden jobb anyagból készült cipő s továbbra is csak az jut megfelelő cipőhöz, aki az eldugott árukért kéz alatt továbbra is hajlandó 200—300 koronát megfizetni.

Az egészen biztos, hogy a cipőkereskedések üresek lesznek s bár meglesz a cipőjegy, de nem lesz cipő. De ne féljünk, a cipőkereskedők nem halnak meg éhen, csak a közönség egyrésze marad cipő nélkül. Még jó, hogy jön a nyár!

A közönség is tudatában van annak, hogy a cipőjegy életbeléptetésével a cipőkészletek eltűnnek s az utóbbi napokban aki csak tehette, igyekezett cipőt vásárolni. A cipőkereskedéseket valósággal elárasztották a vevők, de bizony kevesen vásárolhattak, mert a kereskedők egy lóhosszal előljártak s jóelőre biztosabb helyre raktározták el a cipőket.

Láttuk azonban, hogy van olyan vállalat is Nagyváradon, amely legalább részben, igyekezett a közönség baján segíteni.

A Hungária cipőgyár előrelátva azt a sok kellemetlenséget, amely a cipőjegy révén még jobban megnehezíti a közönség helyzetét, mert nem lesz cipő, tegnap az összes nagyváradai üzleteiben nagy kiárusítást rendezett cipőkészletéből.

A kiárusítás híre csakhamar elterjedt a városban. Százával tolongtak úgy a Kossuth-utcai, mint a Rákóczi uti üzletek és a Selejtes cipőárúzet előtt, annyira, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. A nagyobb bajok elkerülése végett éppen úgy sorba állították a vevőket, mint a zsírüzletek előtt s csak tízével bocsátották be a közönséget. Éppen azok a jelenségek játszódtak le, mint a hatósági hentesüzleteknél, csak még nagyobb volt a tolongás, mert mindenki félt, hogy részére már nem jut cipő s örült, aki hozzájuthatott.

Láttuk mi is, hogy teljesen jó és szép női egész cipőket adtak 58—60 koronáért s férficipőket 76—80 koronáért.

A tegnapi nap folyamán több mint ezer pár cipőt juttattak ily áron a közönségnek a Hungária boltjaiban, főleg olyanoknak, akik nem képesek megfizetni a 2—300 koronás cipőárakat.

Annál rosszabbul jártak azok a városi tisztviselők, akik a Rákóczi ut egyik fényes cipőüzlete révén akartak olcsó cipőket beszerezni.

A városházán ugyanis egy ívet köröztek a tisztviselők között, hogy a szóbanlévő cipőüzletben olcsó és jó I. oszt. cipőt kapnak a jelentkező tisztviselők és községi tanítók. Jelentkeztek is sokan.

Az üzletben azután egész durva és selejtes, sőt rosz cipőkkel akarták őket 90 koronáért kiszolgálni. A tisztviselők közül kevesen el is fogadták a jobb hiányában a cipőket, de a legtöbben indignálva utasították azt vissza.

* Tavaszsi szeplők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, mitreszerek ellen biztos az IPO-krém. Ára 3 kor. és szappan Vioira átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Az aradi gör. kel. zsinat.

A kormány a háboru tapasztalatai után nagyobb érdeklődéssel kíséri a románok ügyeit s azért a most megnyílt nagyszebeni és aradi görög keleti zsinatokon kormánybiztosok jelentek meg. A nagyszebeni zsinaton Mangra Vazul metropolita azzal a kijelentéssel nyugtatta meg a román kedélyeket, hogy a király legelőbb felügyeleti jogát úgy és akkor gyakorolhatja, amint jónak látja, s a zsinat tisztelettel fogadta a kormánybiztosot.

Nem így Aradon. Az aradi görög keleti oláh zsinatot Papp János aradi püspök nyitotta meg s mint kormánybiztos, Barabás Béla főispán jelent meg a zsinaton dr. Brendörfer Jánosnak, az aradi oláh tanítóképzőintézet miniszteri biztosának kíséretében. A püspök hosszú megnyitó beszéddel szokta megnyitni a zsinatot, most egész rövid megnyitót mondott, üdvözölte a megjelent tagokat, de ami a legfeltűnőbb volt, nem üdvözölte beszédében a kormánybiztosot. Az ülés hamar véget ért, mert csak addig tartott, míg a zsinati tagokat igazolták. A püspök úgy informálta a kormánybiztosot, hogy a délutáni ülésen csak a bizottsági tagokat választják meg.

Barabás kormánybiztos ezért nem is ment el a délutáni ülésre. A délutáni ülésen azonban a bizottsági tagok megválasztásán kívül más is történt. Fölolvasták a zsinathoz érkezett beadványokat, többi közt a kultuszminiszternek a kormánybiztos kiküldésére vonatkozó leiratát. Csendes zugás kísérte a leirat felolvasását, melyben a miniszter feljogosítja a kormánybiztosot a ra, hogy mi-helyt az állami élet szempontjából kifogásolható felszólalást állapít meg, az első figyelmeztetés eredménytelensége esetén a zsinatot oszlassa fel.

A délutáni ülésen történt az is, hogy a zsinat Ciorogáriu Romulusz nagyváradai püspöki helynök elnöklésével 12 tagú bizottságot küldött ki a kultuszminiszter leiratának tárgyalására. A kormánybiztos utóbb sem értesítették erről a határozatról, holott Barabás főispán átiratban kérte a zsinatot, hogy minden határozatot még azon nap írásban közöljenek vele.

A 12 es bizottság hétfőn délelőtt titkos ülésen tárgyalta ezt a kérdést. A bizottság előadója dr. Zigre Miklós volt, a nagyszebeni püspökség titkára. A bizottság határozatát hétfőn este foglalta írásba dr. Zigre Miklós, s a javaslat a bizottság álláspontját tartalmazza, hogy a zsinat milyen magatartást tanúsítson a miniszteri intézkedéssel szemben.

Tegnap, kedden tartotta a zsinat folytatagos ülését. Az ülésen Barabás Béla kormánybiztos közölte, hogy a kultuszminiszter jóváhagyta előde intézkedését a kormánybiztos jogkörére nézve. Figyelmezteti a zsinatot, hogy jegyzőkönyveiben Nagyvárad Oradea Mare néven szerepel, pedig ma már Ausztria is a Nagyvárad elnevezést használja, mert az a törvényes neve s kérte a zsinatot, hogy a helytelen elnevezést töröljék a zsinat jegyzőkönyvéből. A kormánybiztos ezután üdvözölte a zsinatot úgy a maga, mint a kormány nevében.

Papp János püspök nem viszonzta a kormánybiztos üdvözlését, hanem röviden

megnyitotta az ülést. Ezután felolvasták a kiküldött 12 tagú bizottság javaslatát, mely a kultuszminiszter intézkedését sérelmesnek tartja. Azért javasolja az albizottság, hogy a kormánybiztos üdvözlését ne vegyék tudomásul s amíg az ügyet a kormány közmegegyezésre el nem intézi, oszlassák fel a zsinatot. A bizottság a javaslatban így okoskodik:

Az egyház fölött a felügyeletet csak a király gyakorolhatja. Ez királyi felelősség. Ha a király a maga személyes képviselőjében királyi biztost küldött volna ki a zsinatra — úgy, amint az a szerb egyháznál is történt, — akkor ez ellen semmiféle kifogást nem lehetne tenni. S akkor azt, a királyt megillető pompával és fényvel fogadná a zsinat. De már csak azért is királyi biztost kiküldése lett volna helyénvaló, mert a román görög keleti egyház bevett vallás, nem pedig elismert vallás, tehát ugyanolyan elbánásban részesítendő, mint más bevett vallások.

A kultuszminiszter leiratának bevezetésében azt hangoztatja, hogy a legutóbbi időben történtek teszik szükségessé az állami ellenőrzés gyakorlását. Ez nem helytálló, mert a zsinat ellenőrzése csak arra vonatkozhatik, ami a zsinaton történt. — Már pedig az aradi román zsinaton soha olyan nem történt, ami a kormány előtt titok lett volna. Hiszen a határozatokat mindig felterjesztették a kormányhoz s ha valamiféle kifogás felmerült volna, az már rég elhangzott volna. De erre soha nem került sor.

A kormánybiztos kiküldése azért sem helytálló, mert ha a háborus viszonyok tették szükségessé és az 1912. évi XII. törvények alapján történt, mely a kormánynak kivételes hatalmat biztosít, akkor azt a minisztertanács nevében a miniszterelnöknek kellett volna megcselekednie.

Apponyi maga május 7 én írta a Barabás kormánybiztoshoz intézett leiratot, a mikor a kormány lemondását már elfogadta őfelsége, tehát legalább is kifogásolható, hogy ilyen principiális jellegű intézkedéseket tett legyen, amely azzal végződhetik, hogy esetleg rendőrség avatkozik be a zsinat tárgyalásába. Mert logikus következménye lehet a kormánybiztosi kiküldésnek a karhatalom dirigálása is.

A bizottság javaslatát a zsinat nagy éljenzéssel elfogadta s a zsinat ezzel feloszlott.

Hir szerint a karánsebesi zsinat is a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkedett s szintén nem tartotta meg a zsinatot a kormánybiztos kiküldése miatt.

Terjeszkedik a Moskovits-gyár.

A kolozsvári utcai Moskovits Mór és Fia cég telepén nagy változás készül. A cégnek amelyet Moskovits Miklós vegyészdoktor vezet s Szalay József az igazgatója, van egy évtizedek, sőt félszázad óta működő szeszgyár, amely a háboru előtt Romániába, — Oroszországba, Francia és Németországba szállított. Van egy élesztő gyára, amely a hadsereg kenyéréhez szükséges élesztőt gyártja s hozzá a polgári lakosságot is, úgy hogy szünetelése esetére a kenyérünk lenne veszélyeztetve.

A Körösbe nyúló félszigeten épült az Auróra éter gyár, amely orvosi szereket állít elő s volt egy műtőgyár is, amelyet azonban beszüntettek, mert kellő mennyiségű foszfort Németország nem szállithatván a háboru miatt.

Most erőtakarománygyárnak bővül ki ez a gyártelep, s e célra megvásárolta a Kolozsvári-utca mentén a mellette levő kis telkeket és házikókat, amelynek lakóit már tavaly szabályszerűen értesítette, hogy ki kell költözniük, mert az építkezés tavasszal meg-

kezdődik s a viskókat lerombolják. — Ennek dacára sokan nem gondoskodtak megfelelő lakásról s a kiköltözés most vált esedékessé.

A gyár azonban nem jött zavarba, hanem egyik telepén barakokat készítette s a sehovase költözők lakókat ide telepítette, úgy, hogy e tekintetben is feleslegessé vált a hatósági intézkedés.

Az erőtakarmangyár talán a hatodik e nagy gyártelepen, amely közgazdaságunk fejlődésének bizonyítéka s a nagyváradi gyárpart reprezentálja a nagy versenyben. A legújabb gyár a takarmányinség megelőzésével siet a háború győzelmes befejezéséhez segédkezet nyújtani.

Itt írjuk meg, hogy a gyár nagyszámu munkásait egy erős szirénával költi fel reggel 6 órakor, amely most már 5 órát jelent. Ez a szirénabugás azonban nemcsak a munkásokat ébreszti fel, hanem a pihenésre utalt szellemi munkásokat is. Az a kérésük tehát a minden cél és haszon nélkül reggeli álmaikból akaratlanul is felzavart embereknek, hogy ezen a helyzeten a legkorábbi szirénajelzés elhagyásával segítsen a gyár vezetősege.

A képviselőház ülése.

Az adójavaslatok tárgyalása. Csütörtöktől egy heti szünet következik.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Bródy Ernő szólalt fel. Kijelentette, hogy Fényes Lászlót, nem Vázsonyi, hanem ő nevezte bérencnek azért, mert kifejezést akart adni annak a véleményének, hogy Fényes László hivatásos embervadászatot üz és megrögzött rágalmazó. Felsorolt több esetet, amikor Fényest rágalmiért szabadságvesztésre ítélték, így Justh Gyula megrágalmazása miatt is...

Fényes László: Ön volt a védőm!

Bródy Ernő megállapítja, hogy Fényesnek nincs joga az igazság álarcában tetszelegni.

Ezután áttértek a napirendre, az adójavaslatok tárgyalására.

Az első szónok Návay Lajos, aki beszédében rámutat arra, hogy az az állítás, mintha a gazdaságot a háborúban nagy károsodás érte volna, nem felel meg a valóságnak, a gazdák nem tartoznak a legmoshatóbb sorsuk közé. Igazságtalannak tartja a nagybankok elleni támadást. Szükséges, hogy gazdasági életünk minden tényezője harmonikusan működjék.

Abraham Dezső (Károlyi-párti) nem szavazza meg a javaslatot. Indítványozza, utasítsa a Ház a kormányt, terjesszen be javaslatot az egységes adórendszer dolgában, mely a háborúban meggazdagodott elemeket aránylagosan erősen sújtsa.

Ezután Benedek János a Bizony párt megbízásából a háborús állami gazdálkodás pazarlásairól panaszodik s különösen a hadvezetőség határtalan kiadásait teszi szóvá. A javaslatot nem fogadja el.

A képviselőház ezután a vita folytatását holnapra halasztotta.

Wekerle Sándor miniszterelnök a Ház elnökségével ma tanácskozást folytatott a képviselőház munkarendje ügyében. Az eddigi megállapodások szerint a Ház ülésein csütörtökön egy hetes szünet fog következni.

LEGUJABB.

Visszavert angol támadások.

Berlin, május 14. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagytámadás jelenti:

Nyugati harctér.

A harc vonalakon a kora reggeli órákban fokozódott a tüztevékenység s délelőtt folyamán alábbszállott. Este újlag feléledt. Este az angolok a Labasse csatornától északra heves tüzhatás után erős részlettámadást kíséreltek meg Givenchytól északra és délre levő állásaik ellen. Súlyos veszteségeik mellett visszavertük őket. A felderítő tevékenység élénk maradt.

A többi harctérről nincs ujság.

Ludendorff, első főszállás-mester.

A választójogi bizottság ülése.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) A választójogi bizottság ma délután 5 óra kor Beóthy László elnöke alatt ülést tartott. Az előadói tisztet a lemondott Vertán Endre helyett Csizmazia Endre töltötte be.

Bakonyi Samu kérde, hogy az egyik pesti lapban megjelent, a módosított javaslatra vonatkozó közlés hitelesnek tekintendő e.

Gróf Tisza István a kérdésre azt feleli, hogy az ujság közleménye téves, mert a választójogi kérdésében még semminemű meg egyezés nem jött létre.

Hoch János a tervezett módosítások indokolását kéri. Tanácsosnak és szükségesnek látja, hogy a lemondott igazságügyminisztert válasszák be a választójogi bizottságba.

Wekerle Sándor szintén kívánatosnak tartja Vázsonyi beválasztását. Közli, hogy az általa tervezett módosítások a bizottság tagjai között nyomtatásban szét fognak osztatni.

Ezután Polónyi Dezső szólalt fel. Hosszasabban beszél, kifogásolja, hogy indokolatlan nagy hűhót csaptak a Károlyi keresztetek választójoga miatt. Örömmel üdvözlö a megegyezést, a kormányt támogatja.

Az ülés este 9 órakor ért véget.

A semleges Románia.

Az antant és a bukaresti béke.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Balfourhoz interpellációt intéztek, amelyben azt kérdik, hogy Románia a békekötés után megmarad-e szövetségesnek, vagy pedig ismét semleges államnak tekintendő e és vajjon az antant felvette e programjába a román békeszerződés revideálását? Balfour az interpellációra a következő választ adta:

— Mihelyt a békeszerződés forma szerint is kész lesz, Románia megszűnik szövetséges lenni és visszatér a semlegesség állapotába. Kétségtelenül kötelességünk lesz, hogy az általános békeszerződésben tőlünk telhetően enyhíteni igyekezzünk Románia kénytelen vállalt terhein.

Juniusban nyer befejezést a monarchia és Németország új szerződése.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) Bécsből a Presse jelenti, hogy Károly király és a kíséretében levő magas személyiségek a német nagy főhadiszállásról visszaérkeztek. Mihelyt Károly király tervezett konstantinápolyi útjáról visszatér, valószínűleg junius első felében az új szerződés vég-

leges befejezése végett ismét a nagy főhadiszállásra fog utazni.

Károlyi Mihály interpellációja a monarchia új szerződéséről és Károly király leveléről.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) Gróf Károlyi Mihály interpellációt jegyzett be az osztrák magyar monarchia és Németország között létesülő új szerződés, valamint Cernin távozása és a királynak Sixtus herceghez intézett levele ügyében. Az interpellációt a miniszterelnökhöz intézi és a képviselőház szerdai ülésén mondja el.

A porosz választójogi harmadszori olvasásban is megbukott.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A képviselőház élénk érdeklődés mellett folytatta a választójogi javaslat harmadik olvasását, az általános vitában a képviselők közül többen felszóltak és pártjuknak a választójogi kérdésében már ismert állásfoglalását ismertették. A vita befejezése után a harmadik szakaszhoz benyújtott módosítást elvetették és ezzel a porosz választójogi harmadik olvasásában is megbukott.

A módosított választójogi javaslat.

Budapest, május 14. (Saját tudósítónktól.) A választójogi bizottság mai ülése alatt a bizottsági tagok között szétosztották Wekerlenek a választójogi javaslatra vonatkozó módosításait.

A törvényjavaslat módosított 1. szakasza a következőképen hangzik: Országgyűlési képviselőválasztói joga van minden férfinak, aki életének 24-ik évét betöltötte, magyar állampolgár, írni és olvasni tud, állandó lakóhelye van és ezenfelül a 2. szakaszban felsorolt különös kellékek valamelyikének (jogcím) megfelel.

2. szakasz. A választójoghoz megkívánt különös kellékek valamelyikének (jogcím) az a férfi felel meg, aki

1. az elemi népiskola hatodik osztályát vagy az ezzel a választójogossá válás szempontjából legalább egyenértékű más iskolai osztályt vagy más tanfolyamot elvégezte, — vagy az elemi iskola negyedik osztályát sikeresen elvégezte s ezenkívül magyarul tud (4. §.); vagy

2. akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve — akár ugyanegy, akár több községben — legalább 10 korona egyenes állami adóval (5. §.) van megróva, vagy

3. összesen legalább 8 kat. hold kiterjedésű szántóföld, kert vagy szőlő tulajdonosa,

4. iparengedély vagy iparigazolvány alapján legalább fél év óta ipart üz, kereskedést folytat, vagy

5. ipari üzlet vagy vállalat körében — ideértve a bányászatot, a kereskedelmet és az iparszerűen folytatott közlekedést is — vagy az őstermelés körében van állandóan alkalmazva, vagy

6. a fegyveres erő vagy a csendőrség szolgálatában altiszti fokozatot ért el, vagy vitészégi érem tulajdonosa.

7. Az előző pontokban előírt különös feltételek bármelyikének megfelel, vagy ha ennek nem is felel meg, de írni-olvasni tudó segítő családtag; ha a Károly csapatkeresztet elnyerte az esetben is, ha életének 24-ik évét még nem töltötte be.

HIREK

* **Előléptetések.** A király az ezredesi címet és jellegét adományozta Vaskó Károlynak, a mozgósítás tartamára ténylegesített nyugalmazott alezredesnek. Vaskó Károly mint a 37-ik gyalogezred századosa hosszabb ideig szolgált Nagyváradon s előzőkeny modorával sok tisztelőt szerzett. Etrekarsai Lukács Kálmán századost a király őrnaggyá nevezte ki. A vezérkarban ezredessé nevezte ki a király Száhlender Béla alezredest. Putnik Béla 3. honvéd gyalogezredbeli és Dutkay Béla 4. honvéd gyalogezredbeli századosokat a király őrnaggyokká nevezte ki.

* **Elmultak a fagyos szentek névünnepei.** A gazdák, de mindnyájunk öröme is a fagyos szentek nem csináltak nagyobb bajt, sőt hálásak lehetünk nekik, mert a hagyományos fagy helyett bő és termékenyítő esőt hoztak a szomszagos földre. Vasárnap volt Szervác, hétfőn Pongrácz, és tegnap Bonifác napja. A Szent László templomban őrzik szent Bonifác vértanu csonteklyéjét. — A vértanu tiszteletére nyolc napon át litániát tartanak.

* **A Népszövetségi „Hangya” Szövetkezet előkészítése tárgyában** ma este 8 órakor a Kath. Kör választmányi termében rövid bizalmas értekezlet lesz. Az értekezleten sziveskedjenek mindazok megjelenni, a kik eddig gyűjtőivel Hangya szövetkezet részére aláírásokat gyűjtöttek, továbbá a kik a Népszövetségtől vettek át íveket, hivatalosak ezen felül azok, a kik külön meghívót kaptak, valamint az összes népszövetségi csoportvezetők. A csoportvezetők magukkal hozhatnak olyan népszövetségi tagokat is, a kik taggyűjtésre vállalkoznak. Az értekezlet tárgya: kizárólag a taggyűjtés megszervezése lesz.

* **Uj ügyvédek.** A nagyváradai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Guttmann Dezső és dr. Kovács Andor ügyvédek Nagyvárad székhellyel, dr. Tardos Henrik ügyvéd Berettyóújfalui székhellyel, dr. Campián Ágoston ügyvédet Élesd székhellyel, dr. Nyéki Jenő ügyvédet Magyarcséke székhellyel, dr. Gellért Sándor ügyvédet Margitta székhellyel és dr. Muresián P. Gyula ügyvédet Szilágyosmlyó székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyezte.

* **A Kath. Kör választmánya** ma délután 6 órakor tartja meg rendes ülését.

* **Egy kaszinó háborus jótékonyága.** A háborus jótékonyág és a kulturális célok támogatása érdekében örvendetes határozatot hozott szombaton a szalontai Kaszinó rendkívüli közgyűlése. A Kaszinó hadikórházi felszereléseinek önkéntek árverése alkalmából ugyanis 14.000 korona folyt be s ezen összeg jelentős részét a határozat értelmében kulturális és hadijótékonycélra fordítják. Müller György elnök javasolta, hogy a Kaszinó 2000 koronás alapítványt létesítsen a szalontai főgimnáziumban kiváló előmenetelű hadiárva, vagy más ösztöndíjra érdemes tanuló jutalmazására — 1000 koronás ösztöndíjat a polgári leányiskola hadiárva, vagy más ösztöndíjra érdemes tanuló jutalmazására, 2000 koronát alapítványt elemi iskolák tanulóinak jutalmazására. — Az ösztöndíjalapítványokon kívül 500 koronát a népkönyvja javára, 500 koronát pedig a tanárok hadiárvaik nevelésére javára juttat a Kaszinó. A fennmaradó 8000 koronát a Kaszinó épületének és berendezéseinek kijavítására fordítják. Az elnöki jelentést és a javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta és az elnökségnek köszönetet szavazott.

* **Máthé Endre halála.** Megilletődéssel vettük egy ifju, reményteljes élet kialvásának hírét. Máthé Endre egyetemi tanárségéd hosszabb szünet után folyó hó 13-ikán délután 5 órakor 29 éves korában visszaadta nemes lelkét teremtőjének. A temetés ref. szertartás szerint e hó 15-én délután fog kezdődni a Ritók Zsigmond utcai 12. számú gyászházánál. Szülei: idős Máthé Lajos és neje: szül. Darvassy Ottilia és kiterjedt rokonság gyászolja.

* **A városnál tűzifa kapható.** Nagyvárad város gazdasági hivatala értesíti a tűzifát vásárló közönséget, hogy a tűzifaváltáshoz kiadott sorszájegyeket minden reggel 9 óráig a rendőrkapitányi hivatalnál (földszint, kapualatti örszobában) kaphatják meg, a saját érdekében mindenki igyekezzen a megjelölt helyen sorszájot szerezni, annyival is inkább, mivel a jövőben csakis azok fognak tűzifa utalványt válthatni, akiknek a szükséges sorszáj birtokukban lesz. *Gazdasági ügyosztály.*

* **A Nőegylet választmányi ülése.** A biharmegyei és nagyváradai nőegylet május hó 15. napján délután 6 órakor az Erzsébet-leányárvaházban választmányi ülést tart.

* **Érdekes természeti tünemény.** Egy más szomszédságában él hosszú évek óta egy vadgesztenye és egy akácfa. A vadgesztenye minden évben pazarbőséggel hozta meg gyönyörű piros színű virágát az akác pedig az ő hófehér fürtjeit. Az idén az történt, hogy az akácfa nem az ártatlanság fehér színében jelent meg, hanem a szende asszony gyöngéd pirulásához hasonló *halvány piros* színben. Nem talán csak egyes fürtjei, hanem a teljes egészében. A vadgesztenye piros ruhájának egy árnyalatával felruházta szomszédnőjét. Talán mert drága a fehérnemű, vagy a lelketlen kazárok ezt is elsikkasztották? Mindkét fa meglátható a Lukács György-utca 8. sz. háznak Páris patak felé eső kertészletében.

* **Adókiivetési lajstromok közszemlén.** Nagyvárad város adóhivatala részéről ezennel értesitem az adózókat, miszerint a II. kerület Ujváros és Külváros részekre vonatkozó 1917. évi III. oszt. kereseti adó kiivetési lajstromok a II. kerület 15. sz. szobájában folyó évi május hó 15. től, május hó 27-ig bezárólag közszemlére ki vannak téve, azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s esetleges felszólamlását további 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál írásban beadhatja.

Nagyvárad város adóhivatala részéről ezennel értesitem az adózókat, miszerint a III. kerületben Váralja, Velence, Csillagváros és Hegyváros részekre vonatkozó 1917. évi IV. oszt. ker. adó kiivetési lajstromok a városi adóhivatal, III. kerület, 26. sz. szobájában folyó évi május hó 15. től május hó 23-ig bezárólag közszemlére ki van téve, azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s esetleges felszólamlását további 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál írásban beadhatja. Nagyvárad, 1918. évi május 14. *Juricskay Barna*, pénz- és adóügyi tanácsos.

* **Bűnjelék árverezése.** Tudatjuk az érdekeltekkel, hogy a kir. járásbíróság súlyos testisértés elleni kihágás miatt elítélt Márki Lajos és társai, valamint a könnyű testisértés vétsége miatt elítélt Horváth Albert elleni bűnygyben közhírré teszi, hogy a 19—1914 és 14—1915 bűnjelételt alatti 1 drb forgópisztolyt, 2 ép lövedéknek, 3 szétszedett lövedéknek, 1 üres töltényhüvelynek és 1 ólomlövedéknek és 1 drb 15 cm. hosszú pengéjű késnek árverésen leendő eladásra natárnapul az 1918. évi június hó 8. napjának d. e. 9 óráját a 3. számú szobába kitzte, amikor a fenti ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség

esetén becsáron alól is el fognak adadni. — Nagyvárad, 1918 május hó 14. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara: Sztarill Ferenc s. k. elnök. Dr. Sarkadi Lajos s. k. titkár.

* **A tizfilléresek beváltása.** A m. kir. pénzügyminiszter ur 3359—1918. eln. sz. rendelete alapján tudtára adom a város közönségének, miszerint a háboru által okozott ama rendkívüli körülményekre tekintettel, amelyek a lakosság egyrészenek megnehezítették vagy lehetetlenné tették, hogy a behívott nikkal 10 filléres érmekeket a megállapított és f. évi április hó 30-ával lejáró határidőn belül beváltás végett beszoigáltassák, a m. kir. pénzügyminiszter ur 45119—1918. sz. a. elrendelte, hogy a m. kir. állami pénztárak és hivatalok a 10 filléres nikkal érmekeket fizetéseknel és átváltásképp további rendelkezésig ezenul is teljes névértékben fogadják el. Tanács, 1918. évi május hó 8. — *Rimler Károly*, polgármester.

* **Vecsey mai hangversenye.** Biztosra vettük, hogy a Vecsey hangversenynek Nagyváradon csakis fényes sikere lehet, amde a mi közönségünknek lázas érdeklődése még a legvérmesebb várakozásunkat is felülmutta. A Vigadóban e hó 15-én, ma este 8 órakor találkozni fog Nagyvárad intelligens közönségének impozáns tömege és feledhetetlenül élvezni fogja a világhírű magyar művészt, aki ma a világ legelső hegedűművészei között is az első helyet foglalja el. A még meglévő jegyeket a Hegedüs-hirlapiroda árusítja.

* **A lakásrekvirálás szélhámosa.** Minden uj hivatali és szociális tevékenység megtermi a maga élősdijeit. Tegnap bilkei Papp Anna Lukács György-utcai lakásán megjelent egy ember, aki a lakáshivatal kiküldöttjeként mutatkozott be.

— A lakást rekvirálni jöttem, mondta az idegen.

Bilkei Papp Anna kérdezte tőle, hogy okvetlenül kell e a lakás, mire az idegen azt felelte, hogy 300 koronáért megcsinálja az üzletet, azaz a lakást nem rekvirálni. Miután nem kapott pénzt, elment azzal, hogy viszatér. Most keresik a szélhámost. A közönséget figyelmeztetjük, hogy hasonló esetben igazoltassa a rekvirálo közeget, mert mindegyiknek van hivatalos igazolása.

* **Nagyvárad Hatósági Munkaközvetítő** Reáliskola-u. 4. Iparostanonciskola helyisége. Telefon 13-03. *Foglalkozást kap:*

Asztalos segéd 5, gépkezelő (motork.) 8, bádagossegéd 3, betonmunkás 3, cipész 3, fodrász 6, gyárimunkás, napszámos 31, keresk. alkalmazott (kereskedő segéd, utazó) 33, kádár 4, kovács 13, kocsis 1, kőműves 1, lakatos 9, mázólo 8, molnár 1, pék 1, szabó (férfi és női) 9, szobafestő 1, szolgazemélyzet (hetes kocsis, kihordó 23, iparostanuló (fiu és lány) 31, keresk. tanuló 6, gépirónó 6, könyvkötőleány 3, kazánfűtő 1, benzinmotorkezelő 1, kárpitos 2, bányamunkás 1.

Foglalkozást keres: bádagos 2, cimfestő 1, fodrász 1, gyárimunkás, napszámos 8, gépirónó 18, géplakatos 4, hentes 1, felirónó 1, kárpitos 3, kereskedelmi irodai alkalmazott 42, kovács 2, kocsis 1, pénzbeszedő 1, munkavezető (alépitményhez, ács) 2, szabó 2, szolgazemélyzet (hentes, kocsis, kihordó) 12, iparostanuló (fiu és lány 15, ács 1, pincér 1, pék 1, molnár 2, szljgyártó 1, cipőfelsőrészkeszítő tanuló 2, mozdonyvezető 2, pénztárnoknő 2, felirónó 1, keresk. tanuló 2.

— A közvetítés, amely ingyenes, csak délelőtt történik.

* **Házvezetőnőt keresek.** Szaniszló-utca 37. sz.

* **Tyukszemirtó három nap alatt elmulaszt** tyukszemert, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Dr. Kovács Bertalan** gyermekorvos a harcstérrel hazatért és rendelését Szilágyi Dezső-utca 9. szám alatt újból megkezdte.

* **Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t.** ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 0/0-os és 5 1/2 0/0-os kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

Kézimunka nagyipar és raktár! Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézhímzést, gyöngyözést, montirozást, monogramhímzést szolid olcsó árakban készíttethet Czillér Imre Nagyáruházában. b

* **Eladó 80—100000 drb.** II. osztályú téglakedvezményes áron a Bányasor végén levő Guttman-féle téglagyárban. Értekezhetni a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bankban, Rimánóczy-utca 6. szám alatt.

* **Eladó 2 db.** nagy kirakat ércerdőny, kisebb-nagyobb tükrüvegek, portálkeretek, üzletelői ernyő keretei vasból, 7—8 méter hosszú pult márványlappal, 2 db. kirakati ablak, továbbá ajtók, gázcsövek, vasrudak, vasoszlop, gázcsillárok stb. Telefon 213.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Visszateladók árengedményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Arany kereszt gyógyszertárában, városháza mellett.

* **Raktárkezelésben jártas** kereskedő segédet, vagy rokkant katonát azonnali belépésre keresünk. Moskovits Mór és fia részvénytársaság. Kolozsvári utca 62. sz.

* **Vegy laboratoriomhoz** felvesszünk *gyakornok* fiatal embert vagy leányt, nemetül tudók előnyben részesülnek. Moskovits Mór és fia részvénytársaság, Kolozsvári u. 62. sz.

* **Nagyvárad Takarékpénztár** értesíti ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit az annak idején kiadott „pénztári elismervények” ellenében a hivatalos órák alatt kiszolgáltatja.

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14-00.

* **A Biharmegyei Takarékpénztár** értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 0/0-os és 5 1/2 0/0-os végleges cimleteit az elismervények beszoállítására ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

Legújabb füzeteket legolcsóbban Kesztenbaum Juliskánál

lehet beszerezni.

Rákóczi-ut, (Korona gyógyszertár mellett)

Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

* **A Nagyvárad Hitelbank r.t.** tisztelttel értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Poloskairtó Noks**in biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ára 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb.** kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Legújabb római levelező-lapok** megérkeztek. Kaphatók darabonként 30 fillérért a „Tiszántúl” kiadóhivatalában.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Arany kereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

* **Egy üzlethelyiség** Nagyteleky és Arany János-utca sarkán levő házban augusztus 1-rc kiadó. Értekezni lehet Incze-irodában, Bémer-tér 3.

* **Ór lakással és jó fizetéssel** felvétetik a Fekete sas részvénytársaságnál. Jelentkezni csak délután 3—5 óra között a részvénytársaság irodájában, Saspassage 22. számú lépcső, I. emelet.

IRODALOM

A Képes Missziókönyvtár új füzet nagyon érdekes tartalommal jelent meg. — Első cikkében Gróer Béla nagyprépost elhunytáról emlékezik meg. Gróer Béla a Magyar Missió Társulat elnöke volt évtizedek óta s a cikk kegyeletes szavakkal méltatja érdemeit. A füzet cikkei a világ legtávolabbi részeiből közölnek ismertetések a népelet legérdekesebb jelenségeiről. Brazília négereiről szól egyik hosszabb cikke s egy másik cikke: Utban a japáni missió felé: pompás utleírás. A missió könyvtár adatait a hithirdetőktől kapja, akik ott élnek azon népek között, akiknek életmódját, szokásait leírják s így leírásuk nemcsak rendkívül érdekes, hanem teljesen megbízható is s így első-rangu földrajzi és néprajzi ismertető s kedves olvasmány. A missió könyvtár füzetet dr Géczy József theologiai tanár szerkesztésében jelenik meg. Megrendelhető a nagyvárad papnevelő intézetben.

A „Vasárnapi Ujság” május 12-iki száma képeket közöl a király látogatásáról az olaszországi magyar csapatoknál, a nyugati fronton levő magyar csapatokról, a németek finnországi harcáról, a király bádeni lakásáról, Hevesi Sándor új darabjának előadásáról a Nemzeti Színházban stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Juhász Gyula verse, Zsoldos László novellája, Schöpfung Aladár színházi cikke, Szigma tárcája, Bennet humoros angol regénye stb. Egyéb közlemények: kép a Budapestben most felszentelt bolgár kápolnáról és a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.)

Mária Kongregáció. Hitbuzgalmi képes havi folyóirat. Szerkeszti Bangha Béla S. J. — Egyész évre 4 kor. Egyes szám ára 40 fill. (Budapest, VIII., Horánszky u. 30.) — Legújabb száma most jelent meg a következő és változatos tartalommal: Május illatos havában... Bangha Béla S. J. — Jézus legszentebb Szive. Farkas Alberik. — Ozanam Frigyes. Vendel János S. J. — Milyen legyen a kongregáció jelentés? — Május királynője. (Vers.) Lauris L. Teofil. — Sajtómozgalmunk fényes sikere. Baranyay Lajos. — Pusztarózsa, (Májusi szinkép.) Szerafini Blanka. — Sápkoros kongregációk. — A Jézus Szive-litánia magyarázata elmélkedésekben. (2) — Érettségiző kongreganisták! — Sajtó-prológ. Szerafini Blanka. — Bőjti beszéd után. Dr L. G. — Levelek egy leánykongreganistához. Laci bácsi. — Laci bácsi póstája. — Kongregáció élet.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: Féltekenység.
Csütörtök: Vengerkák.
Péntek: Gólem.
Szombat délután: Kis király.
Szombat este: A front színház estélye.
Vasárnap délután; A princ.
Vasárnap este: Stambul rózsája.
Hétfő délután: Drótostót.
Hétfő este: Kóristalány.

A pünkösdi előadásokra a jegyek a színházi pénztárnál már ma reggeltől kezdve válthatók.

Góth Sándor és Pásztor Árpád drámája, a Vengerkák, csütörtökön este kerül színre. A főszerepeket Hevessy Mariska, H. Kőrössi Juci, T. Pogány Janka, Tóth Elek és Váradi Lajos játsszák.

A Gólem. Egyike a legérdekesebb meséjű operetteknek, amelyeket az idei szezonban mutatott be a Szigligeti színház énekes együttese a Gólem volt, amelynek ritmikus, keleti motivumú zenéje oly ragyogóan simul a prágai Ghetto fantasztikus meséjéhez. Az operettet legközelebb pénteken hozzák színre.

A kis király. Szombaton délután a megkapóan szép zenéjű Kis király kerül szíre, amelynek minden eddigi előadását is a közönség legélelőbb érdeklődése kísérte.

A színház pünkösdije. A pünkösdi ünnepek alkalmából vasárnap és hétfőn két-két előadást rendez a színház. Vasárnap délután Gábor Andor nagysikerű vigjátéka, A princ kerül színre, amelyben Polgár Mariska, T. Pogány Janka, Hevessy Mariska, Tóth Elek, Gróf László, Bihari Ákos és Szabó Gyula játsszák a főszerepeket. — Vasárnap este a Stambul rózsája tölti be a műsort. — Hétfőn délután a felelevenítése óta oly népszerűvé lett Drótostót fog újból sikert aratni, hétfőn este pedig a kedves zenéjű Kóristalány fejezi be a pünkösdi ünnepek színházi műsorát.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

* **Mikor az árdrágítás nem visszaélés.** Tegnap röviden jelentettük, hogy a törvényszék két előkelő vádlottat árdrágító visszaélés vádjára alól felmentette. Arról volt szó, hogy Mauks Árpád alsógyertyáni földbirtokos, aki 70 év körül jár, s korrekciós ember, Rothbarth Bernát nagyvárad borkereskedőtől 400 hl. bort vett. Rothbarth a bort nem szállította. Erre Mauks beperelte őt polgári per útján s a bíróság kötelezte Rothbarthot, hogy a 16000 korona értékű bort, amelynek a per befejezésekor 160.000 korona lett az ára, valóban szállítsa s nem a pénzt fizesse ki. E nagy különbözet láttára Rothbarth Bernát árdrágító visszaélés vétsége miatt jelentette fel Mauksot és az üzletet közvetítő Dinnyés Józsefet. Mauks a polgári perben vállotta s meg is esküdött e vallomására, hogy őt, akit most árdrágítással vádol Rothbarth, felhívta ugyanez a Rothbarth Bernát, hogy 10.000 hektoliteres borüzletben legyen társa. A bíróság, megállapítva, hogy Mauksnak borszállításra volt kötelessége a hadsereggel, a vádlottat Szöllőssy Gyula elnök indoklásával felmentette.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY.**

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Nyílttér.*

Árjegyzék:

Porcellán műszer, tálca	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika tálca fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	8-
Majolika gyümölcs készlet	8-
Víz készlet csiszolt üveglől	8-
Boros	8-
Likör	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boröskészlet színes	8-
Vízöskészlet színes	8-
Liköröskészlet színes	8-
Befőtlenkészt kristály tálca	8-
Gyümölcs készlet kristály üveglől	8-
Majolika fali ótárca színes	8-
Majolika vízeskanca színes	8-
Kenyér kosár színes üveglől	8-
China ezüst cukortartó	8-
China ezüst gyümölcs állvány	8-
Majolika virágváza színes	8-
Majolika virágfűző	8-
Majolika dísz figura	8-
Porcellán főzőlábon	8-
Porcellán főzőfazék	8-
Teákészlet színes aranyozással	40-
Kávékészlet színes aranyozással	40-
Feketes készlet színes aranyozással	80-
Résdélő készlet felszerelve, az aranyozással	120-
Hidegfelvágozó készlet, az aranyozással	20-
Mosókészlet színes fin. díszítéssel	80-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglantanban	8-
Teás csésze szin. finor aranyozással	8-
Kávé	8-
Köpcésze	3-
Főzőlábon bariz. tuzálló föllel	8-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizek, tartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLUS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és diszjúáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

APOLLÓ mozgó- színház	MA Petőfi dalciklus Öt dematizált költemény filmen. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek
------------------------------------	---

VIGADÓ mozgó- színház	MA Nincs kegyelem dráma 4 felvonásban. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek
------------------------------------	--

URÁNIA mozgó- színház	MA Ki a bűnös? dráma 3 felvonásban. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek
------------------------------------	---

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET
legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradai házakra az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad.

Uj férfiszabó műhely!

Szives tudomására hozom a tisztelt uri közönségnek, hogy

URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET MEGNYITOTTAM.

Elvállalom új ruhák készítését a legújabb divat szerint, ugyszintén ruhák fordítását és vasalását mérsekelt áron. Meghívásra házhöz megyek. Kérem a n. é. közönség szives támogatását

Tisztelettel
Hottya Károly
uri-divatszabó
Szent János-utca 42.

Polgári Takarékpénztár r.-t.
Nagyvárad, Kossuth-utca 6. sz.

Házakra és földekre legelőnyösebb a 10—15 évre szóló és

a kamattétel változatlanságát előre biztosító kamatozó jelzálogkölcson, melyet szolid feltételek mellett a Polgári Takarékpénztár nyújt.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít teletlősséggel a Donát-főle ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra, könyvvitelre.
Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

A Püspök gyógyfürdő megnyílt.

tisztelettel értesítjük a gyógyulást kereső közönséget, hogy

az összes fürdőink

rendelkezésre állanak és pedig I. oszt. női, I. oszt. férfi, tükörfürdők, kád, mór, iszap, uszoda, orvosi rendeletre kombinált fürdők is.

A Püspökfürdő

Nagyvárad legszebb kiránduló helye. Villanyvilágítás az egész fürdőtelepen és az összes szobákban.

Vendéglőinkben mindenről kellőleg gondoskodtunk.

Fürdővonatok május 1-től naponta rendszeresen közlekednek.

Tisztelettel A Fürdőigazgatóság.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és szárazpincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.
TELEFONSZÁM: 14-00.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy

anuitásos és kamatozó jelzálogkölcsonöket

ugy földekre mint városi bérházakra 15—65 évi időtartamra a legelőnyösebb kamattétel mellett

minden árfolyam levonás nélkül

készpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-Várad.

Betűszedő tanulóknak fiu és **berakó** tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a **Szent László-nyomda** részv.-társaságnál.